

El català i la Unió Europea
19 I 20 D'OCTUBRE DE 2004

DIRECTOR: Joan Martí i Castell

CURSOS DE TARDOR
CRÈDITS DE LLIURE ELECCIÓ

PROGRAMA

Dimarts, 19 d'octubre

9.30 h Inauguració
Francesca Puigpelat
Directora acadèmica
CUIMPB - Centre Ernest Lluch

10.00 h El multilingüisme a Europa: tendències recents
Isidor Mari
Director dels Estudis d'Humanitats i Filologia
Universitat Oberta de Catalunya
Membre de l'Institut d'Estudis Catalans

11.00 h Pausa

11.30 h La comunitat sociolingüística. Una necessitat peremptòria en el marc de la projecció europea de la catalanofonia
Miquel Àngel Pradilla
Professor titular del Departament de Filologia Catalana
Universitat Rovira i Virgili

12.30 h El català i Europa: comparacions odioses
Joan F. Mira
Antropòleg i escriptor
Membre de l'Institut d'Estudis Catalans

16.00 h Catalanitzar Europa o recatalanitzar els Països Catalans? (dietari del sofert catalanòfon)
Josep M. Mestres
Lingüista i traductor intèrpret jurat

Dimecres, 20 d'octubre

9.00 h La Constitució per a Europa i el règim lingüístic de la Unió Europea
Antoni Milian i Massana
Catedràtic de Dret Administratiu
Universitat Autònoma de Barcelona
Director de la Revista de Llengua i Dret

10.00 h Les llengües i el procés de mundialització
Salvador Giner
Catedràtic de Sociologia
Universitat de Barcelona
Vicepresident de l'Institut d'Estudis Catalans

11.00 h Pausa

11.30 h El règim juridicolingüístic a la Unió Europea: el principi de la diversitat lingüística i la Constitució europea
Jaume Vernet
Catedràtic de Dret Constitucional
Universitat Rovira i Virgili
Membre del Consell Consultiu
Generalitat de Catalunya

12.30 h Com podem prestigiar la presència del català a Europa
Miquel Siguan
Catedràtic emèrit
Universitat de Barcelona

17.00 h «...Un home d'estrany e incògnit» idioma: globalització i mapes de llengües en el segle XXI
Josep M. Nadal
Catedràtic de Filologia Catalana
Universitat de Girona

18.00 h Conferència de cloenda: Una llengua per a Europa
Josep Bargalló
Conseller en cap
Generalitat de Catalunya

19.00 h Taula rodona
Moderador:
Joan Martí i Castell

20.00 h Cloenda
Encarna Roca
Presidenta del Comitè Executiu
CUIMPB - Centre Ernest Lluch

CURSOS DE TARDOR

Director:

Joan Martí i Castell
Catedràtic de Filologia Catalana i primer rector
Universitat Rovira i Virgili
President de la Secció Filològica
Institut d'Estudis Catalans

Secretari científic:

Josep M. Mestres i Serra
Lingüista i cap de l'Oficina de Correcció
i Assessorament Lingüístics
Institut d'Estudis Catalans

Contingut:

Les llengües i les cultures en la nova Europa
Algunes comunitats històriques han tingut secularment allò que se n'ha dit «vocació europea»; han entès molt abans que d'altres la importància estratègica d'un espai ampli, divers, cohesionat per una antigor que, sense excloure contradiccions i fins i tot conteses bèl·liques, pot esdevenir una plataforma de voluntats solidàries per al progrés del món en la pau, la llibertat, la democràcia. Altres col·lectius han estat, en canvi, tradicionalment més escèptics i àdhuc hostils a una unió que els espanta justament per allò que té de més enriquidor: l'extensió dels territoris i les diferències de llengües i cultures que els són propis.

Paradoxalment, quan s'ha fet concreta l'aspiració de formar una Unió Europea, alguns objectius indefugibles dels qui més han empès el projecte són seriosament amenaçats per aquells qui sempre han temut l'heterogeneïtat. A l'Estat espanyol és un fet indiscutible que Catalunya neix i es forja mitjançant uns lligams estrets i complexos alhora amb pobles de l'altra banda dels Pirineus; la resta de comunitats ibèriques és especialment endogàmica i ancestralment s'obsessiona per una unitat artificial i, doncs, diguem-ho clarament, impossible.

L'Europa que avui té sentit no és la que es basa en el concepte restrictiu d'estat, senzillament perquè mutila, escapça, margina aspectes essencials que distingeixen pobles i nacions. El principi composicional ha de prevaler al principi reductor i d'exclusió. Qui tingui por d'una Europa massa plural, plena de matisos, rica en manifestacions lingüístiques i culturals, val més que no s'hi incorpori, perquè només podrà contribuir

El català i la Unió Europea

19 I 20 D'OCTUBRE DE 2004

al fre de la variació en la manera d'entendre la realitat. Si la Unió Europea ha de reduir el capital inestimable de les diferències, val més que abandoni cap aventura que hagi de suposar empobrir-nos d'allò que més distingeix les persones i les nacions: un tarannà, un capteniment peculiar i irrepetible.

El seminari que presentem vol ser una reflexió sobre qüestions elementals però discutides des de la incomprensió: el respecte i la valoració de les diferències. L'eufòria que entre la majoria de la comunitat catalana va revifar davant la concreció progressiva d'un nou concepte d'Europa, avui és ofegada en alguns àmbits per un escèpticisme que té la màxima expressió en la discussió sobre la conveniència o no de donar suport a la Constitució a partir de la qual s'ha de governar. És la desconfiança justificada; és el desencís de constatar posicions excloents. És, en suma, la indignació de qui tenint veu pròpia ha de suportar que, si vol participar en la construcció de la Unió Europea, s'intenti exigir-li que la substitueixi per la paraula d'altri, amb la qual és una vel·leïtat pensar que mai s'hi pugui sentir identificat.

Joan Martí i Castell
Director

- Entitat col·laboradora:** Departament de la Presidència
Generalitat de Catalunya
- Preu de la matrícula:** 80 € Codi: 5008
- Inscripció i matrícula:** CUIMPB - Centre Ernest Lluch, Secretaria d'Alumnes
Edifici de l'Antic Teatre (accés pel CCCB)
C/ Montalegre, 5. 08001 Barcelona
Tel. 933 017 555 / 933 020 634
ana.camps@cuimpb.es
- Pàgina web:** www.cuimpb.es
- Formes de pagament:** Transferència o ingrés en efectiu a: Banc Sabadell
Via Laietana, 47. 08003 Barcelona
Núm. de compte: 0081-0057-37-0001403046

L'alumnat universitari que necessiti obtenir crèdits de lliure elecció haurà de presentar un treball escrit que haurà de lliurar a la Secretaria d'Alumnes del CUIMPB - Centre Ernest Lluch en el termini establert per la direcció del curs. Es recomana a l'alumnat que es posi en contacte amb la Secretaria d'Alumnes abans de l'inici del curs per a obtenir informació sobre l'existència de convenis amb les seves universitats d'origen.

On som?

Secretaria d'Alumnes del CUIMPB - Centre Ernest Lluch
Antic Teatre. CCCB
C/ Montalegre, núm 5. 08001 BARCELONA
Tel. 933 017 555 / 933 020 634
Fax 933 021 347
www.cuimpb.es
ana.camps@cuimpb.es

C*
Cultura i Coneixement

Amb la col·laboració de: Generalitat de Catalunya
 Departament de la Presidència